

Література

1. Єрко І., Адамович А. Перспективи розвитку гастрономічного туризму на Поліссі. Рекреаційна географія і туризм. Наукові записки. №1. 2016. С. 150-155.
2. Корнілова В.В. Сучасні тенденції розвитку гастрономічного туризму. Міжнародний університет фінансів. Київ. 2018. 8 с.
3. Ольшанська О. В. Формування освітніх програм нового покоління в контексті підвищення автономії університетів / О. В. Ольшанська // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну: Зб. наук. праць. – К.: КНУТД, 2016. – Спецвипуск. – С. 428–433.
4. Ольшанська О.В., Мельник А.О. Регіональні туристичні кластери, як важливий чинник економічного зростання // О.В. Ольшанська, А.О. Мельник. – Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – №12. – с.212-216

УДК 338.48-6:2

Будякова О.Ю., к.е.н., ст. викл.,
Жилінська Л.А.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕЛІГІЙНОГО ТА ПАЛОМНИЦЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Релігійний туризм – це самостійний вид туризму. У нього, як й у інших його видів, є свої різновиди: паломницький туризм, релігійно-екскурсійний туризм та духовно-паломницький туризм.

Паломництво або паломницький туризм – це різновид релігійного туризму, який представляє собою сукупність поїздок представників різних релігій з паломницькими цілями. Відмінність паломницького туризму від будь-якого іншого полягає в безпосередній участі туристів в будь-якому культовому процесі. Паломництво розуміється як мандрівка людей для поклоніння святим місцям. Участь у богослужінні, омовіння в Святому джерелі, добровільну працю в монастирі, все це буде відноситися до паломницького туризму. Здійснювати паломництво людей спонукає багато різних мотивів. Це може бути бажання зцілитися від фізичних або душевних недуг, помолитися за рідних та близьких, знайти благодать, набратися сил, зробити якусь роботу та ін. Паломництво може бути обумовлено також прагненням висловити подяку вищим силам за блага, послані ними, проявити відданість вірі, випробувати власні наміри та здатності щодо подвижництва, знайти сенс життя.

Паломник, як правило, це глибоко релігійна людина з уже сформованою системою цінностей. Він готовий на час поступитися

звичним способом життя, а саме: колом спілкування, задоволеннями, харчуванням для досягнення своїх духовних та моральних цілей. Ідея паломництва відбувається в умовах певних труднощів та перешкод, добровільно взяті на себе зобов'язання бути в цих умовах. Це означає готовність людини пожертвувати матеріальним в ім'я вічного духовного (нематеріального).

В науковій літературі можна зустріти такі словосполучення, як: «паломницький туризм», «паломницький тур», «паломницька екскурсія» та ін. Всі ці вирази виникають від нерозуміння суті паломництва, від зближення його з туризмом по чисто зовнішньої подібності. І паломництво, і туризм пов'язані з темою подорожі. Однак, незважаючи на схожість, вони мають різну природу. Навіть відвідуючи одні й ті ж святі місця, паломники й туристи роблять це по-різному. Головне в релігійному вигляді туризму – знайомство з історією святих місць, життям святих, архітектурою, церковним мистецтвом. Про все це розповідається на екскурсії, яка є для туриста найголовнішим елементом подорожі. Головне в паломництві – це молитва, богослужіння та релігійне поклоніння святиням.

Духовно-паломницький туризм. Духовно-паломницький туризм поки має досить вузьку соціально-психологічну базу, він відноситься до різновиду паломницького туризму.

Релігійно-екскурсійний туризм – це різновид туризму, в рамках екскурсійного туризму релігійної тематики якого передбачається відвідування релігійних центрів, в яких туристи-екскурсанти зможуть побачити релігійні об'єкти – діючі культові та пам'ятні, побувати в музеях та на виставках. У екскурсійно-пізнавальних турах туристи використовують наявні елементи туристської інфраструктури – проживають в готелях та ін. [1, с. 63]. Екскурсійно-пізнавальні тури на відміну від паломницьких більш короткі, вони не приурочені до релігійних свят та в них можуть брати участь як дорослі, так й діти.

Досліджуючи будь-який район України, можна нарахувати декілька об'єктів, які представляють релігійний, а також історичний інтерес. Але навіть при бажанні паломника відправитися в місце, яке його зацікавило, у нього немає ніяких гарантій, що він зможе спокійно провести ніч, не повертаючись до районного центру. Тому, поряд з об'єктами, що представляють релігійний інтерес, найлогічніше розміщувати об'єкти релігійного туризму, виходячи з досвіду інших країн. Наприклад, в інших країнах є невеликі готелі, побудовані монастирем або віддані державою в користування церкви, які приймають не тільки православних паломників, але й людей інших конфесій, а також звичайних туристів. Однак, якщо будівництво готелів буде неможливо для церкви та не вигідно для держави, то можна запропонувати наступний варіант вирішення цієї проблеми. А саме: об'єднання зеленого туризму, агротуризму з паломництвом. Таким

чином, можна у населених пунктах, в більшості випадків в селах, відбудувати нежитлові будинки та заселяти в них паломників. У цих будинках паломники будуть забезпечуватися усім необхідним для проживання. До того ж ці будинки будуть залучати й звичайних туристів, які хочуть відпочити від міської суєти – від них можна отримати основний дохід, особливо в умовах карантину, визваного пандемією, спричиненою COVID-19.

У зв'язку з відсутністю реклами паломники просто не проінформовані про святині, які вони можуть відвідати. Тому перспективним інструментом вирішення цієї проблеми є створення інтерактивних карт для кожного району України. У цих картах буде подано повну інформацію щодо кожного храму або монастиря, що знаходяться в конкретному районі. Дана карта може допомогти як звичайним паломникам, так й працівникам сфери туризму при створенні та розробці різних маршрутів та турів.

Таким чином, слід зазначити, що в Україні є всі умови для розвитку паломницького туризму. Але для того, щоб паломницький туризм отримав розвиток в національному масштабі, потрібна також допомога на національному рівні, тобто підтримка держави: моральна, юридична, економічна. Ці заходи сприятимуть тому, що кожний турист зможе отримати можливість здійснювати подорожі до святинь, які є не тільки його метою, а й надбанням нації, яка прагне до співдружності в світовому релігійному співтоваристві.

Література

1. Будякова О.Ю., Шапошнікова О.М. Innovative approaches in hotel and restaurant business entrepreneurship. *Науковий економічний журнал «Інтелект XXI»*. Випуск 4/2020. С. 60-64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2020-4.11>

2. Ольшанська О.В., Мельник А.О. Регіональні туристичні кластери, як важливий чинник економічного зростання // О.В. Ольшанська, А.О. Мельник. – Формування ринкових відносин в Україні. – 2017. – №12. – с.212-216.

УДК 332.15

Бугас В. В. к.е.н., проф
Вознюк Д., гр. БГР 1-20
Київський національний університет
технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Розвиток туризму в нашій країні є особливо актуальним, оскільки саме завдяки йому Україна може поліпшити соціально-економічну